

Преходът към еврото: Какво предстои за касовите апарати

От 8 август до 8 октомври 2025 г. има гратисен период, в който контролните органи ще следят за спазване на новите изисквания, но няма да глобяват

Четири пъти трябва да бъдат пре-настроени касовите апарати заради въвеждането на еврото. В повечето случаи това става с автоматични настройки и не изисква посещение в сервис, поясняват от НАП. Има малки изключения на стари модели /над 7-8 години/, където преработката е свързана със смяна на фискална памет. Промените в Наредба Н-18 са част от подготовката за въвеждане на еврото в България. Двойното обозначаване в ЕВРО И ЛЕВА започва на 8-ми август 2025, а не веднага след въвеждането.

Изискването към касовите бележки е цената също да бъде в лева и евро.

От 8 август до 8 октомври има гратисен период, в който контролните органи ще следят за всичко това, но няма да глобяват. КЗП и НАП ще имат правото да изискват информация за ценообразуването, а правителството ще има право на извънредни мерки при неправомерно повишаване на цените на стоки от малката потребителска кошница.

До 8 август само 35% от касовите апарати са готови за работа с новите изисквания. Общият им брой в България е около 500000.

СТЪПКИТЕ

1. До 8 август цените могат да са само в лева;
2. След 8 август 2025 г. - двойно обозначение с основна валута лев;
3. След 1 януари 2026 г. - двойно обозначение с основна валута евро;
4. От 1 януари 2027 г. - цени само в евро.

Кой прави настройките на касовия апарат за въвеждане на новата валута?

Настройките на фискалните устройства са правят от лицето, извършващо сервисно и техническо обслужване на ФУ в случаите, когато касовият апарат няма втори APN канал за комуникация или от производителя на ФУ чрез използването на втория APN канал за комуникация с устройствата, които поддържат такъв.

На какви изисквания трябва да отговарят касовите апарати?

За да отговарят фискалните устройства (ФУ) на изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) и разпоредбите на Наредба №Н-18/2006 г. е необходимо да имат функционалната възможност за работа с производствен параметър, който има следните стойности:

- „0“ – неактивен (няма двойно обозначаване на общата крайна сума за плащане, основната валута е лев);
- „1“ – активен, основната валута е лев, допълнителната е евро (има двойно обозначаване на общата крайна сума за плащане);
- „2“ – активен, основната валута е евро, допълнителната е лев (има двойно обозначаване на общата крайна сума за плащане);
- „3“ – активен, основната валута е евро (няма двойно обозначаване на общата крайна сума за плащане).

Към този параметър може да се зададе и дата за автоматична промяна, стига производителят на ФУ да е реализирал такава функционалност в устройството.

За да може ФУ да прави двойно обозначаване на общата крайна сума за плащане (в лева и в евро) във фискалния бонведно с обменния курс, е необходимо да се настроят съответните стойности на гореописания производствен параметър. Смяната на стойностите на параметъра се извършва в съответствие със ЗВЕРБ.

Как ще бъдат информирани граждани-

те за новите изисквания?

С цел да съдейства, НАП подготви указание, което ще бъде изпратено по имейл на всички, които разполагат с активно регистрирани ФУ от типа електронен касов апарат с фискална памет (ЕКАФП), фискален принтер (ФПР) и електронна система с фискална памет (ЕСФП).

Освен това, в приходната агенция бяха проведени редица срещи с представители на производители на ФУ и сервисни организации, на които бяха обсъдени важни въпроси, свързани с приваждане на касовите апарати с изискванията на законодателството за приемане на еврото в България.

Необходимо ли е за всяка от тези стъпки касовите апарати да се носят в сервис (обслужваща фирма)?

Единственото нещо, което трябва да се направи, е да се свържат със сервисната си фирма. При голяма част от ФУ актуализациите се предвижда да стават дистанционно чрез втория канал за комуникация. При ФУ, които не поддържат такъв канал, не е необходимо търговците да носят ФУ физически в сервис за настройването на всяка от стойностите на валутния параметър.

Наредба №Н-18/2006 г. допуска във ФУ предварително да се настроят дати за автоматична промяна. Т.е. при първоначалните настройки, които правят от сервисната фирма, могат да зададат датите за предстояща автоматична акту-

ализация.

Ако поради изчакване за обслужване-то в сервис за въвеждането на касовия апарат не се успее да се спазят изискванията от заложените дати, ще има ли санкция, или ще се даде гратисен период?

Според ЗВЕРБ органът по приходите може да отправи писмено предупреждение до лицето или да го задължи писмено в определен от органа срок да предприеме конкретни мерки, необходими за престановяване или отстраняване на извършеното нарушение или на последиците от него. Освен това ЗВЕРБ предвижда, при неотразяване на общата крайна сума за плащане в левове и в евро, да се наложи глоба в размер от 50 лв. до 200 лв. или имуществена санкция в размер от 100 лв. до 400 лв.

(Бел. ред. НАП има подкаст „Евротом касовите апарати“, където отделните стъпки са описани детайлно)

ЗА ФАКТУРИРАНЕТО

Фактурата е официален документ. За да има юридическа стойност, тя трябва да има една-единствена, безспорна водеща валута и стойност. Съгласно Закона за счетоводството, до датата на еврото това е левът, а след това – еврото. Задължителното присъствие на две суми би могло да създаде правна несигурност коя от двете е „вярната“ при спорове или данъчни проверки.

До датата на въвеждане на еврото: Всички фактури ще продължат да бъдат издавани само в лева, в пълно съответствие със Закона за счетоводството.

След датата на въвеждане на еврото: Системите ще бъдат актуализирани, така че всички нови фактури да се издават само в евро, както изисква промененото законодателство.

Законът не задължава, но и не забранява на фирмите доброволно да показват втора валута на фактурите си. Някои софтуерни компании дори вече имплементират такава функционалност.

Най-добрата практика е да се придържате стриктно към изискването на Закона за счетоводството: издаване на фактури

само във водещата за периода валута. Това елиминира всякакви двусмислици и улеснява работата на всички по веригата – доставчици, клиенти и техните счетоводители.

ДАНЪЦИ И ДАНЪЧНИ ДЕКЛАРАЦИИ

С въвеждането на еврото всички данъци, такси и други плащания към държавата и общините трябва да се извършват в евро. Изключение от това правило ще се прави в периода на двойното обращение на лева и еврото, т.е. един месец от датата на въвеждане на еврото.

Сумите в данъчните декларации ще се посочват във валутата, която е била официална парична единица в края на данъчния период, за който се подава данъчната декларация. Когато данъчният период, за който се подава декларацията, приключва в периода на двойно обращение на лева и евро, паричните стойности в данъчната декларация следва да се посочват в евро.

Паричните стойности в данъчните декларации и декларациите за задължителни осигурителни вноски, в декларациите по Закона за хазарта и в актовете и документите, издавани по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, които се подават за изтекъл данъчен /осигурителен период, се посочват в паричната единица, която е била официална парична единица на Република България в края на данъчния /осигурителния период, за който се подава декларацията или документът.

Когато периодът, за който се подава декларацията или документът, приключва в /включва периода на двойно обращение на лева и евро, паричните стойности в данъчната /осигурителната декларация или в документа се посочват в евро. Паричните стойности в данъчните декларации, които се подават за бъдещ данъчен период, се посочват в паричната единица, която е официална парична единица на Република България в момента на тяхното подаване.

Източник: еврото.бг